

diadal szemeket fényesítő boldogságában. Harminc év múlva Goethe kicsit megkeményíti a kép körvonalait: emlékezik az emlékezőkre. Hajdan volt önmagára emlékezik, a Velencébe érkező Möller festőre, aki rohanna tovább Rómába, álmai birodalmába, az *örök városba*, mert hiszi, akarja hinni: lelke száműzetése ott véget ér. Három hétig barangol Velence sikátoraiban Möller festő: eddigi életét a múlt városára, Velencére testálja. Mások emlékekkel térnek meg Velencéből; Goethe emlékeit, korábbi önmagát hagyja a lagúnák városában. Velence különleges tükör: Goethe belenéz és megtanulja másképpen látni önmagát.

Felejt a politikát, Weimart, hivatalnok múltját, kitörli szívéből Charlotte von Stein halványuló arcképét, lemond festői terveiről; elszórt, félig kész irodalmi műveit rendszerezi, befejezi, előkészíti kiadásukat. Tanulmányozza az építészetet, botanikai ismereteit gyarapítja. Lubickol az életben: komédiások, halászok, gondolások, vásári árusok, prókátorok, bájos szemű leányok... az *állandó nyilvánosság* forgataga veszi körül.

És indul, meghódítja önmagának Itáliát. Rómában már nem titkolja kilétét, Nápolyban elfelejti Möller festőt. Johann Wolfgang Goethe új élete elkezdődött. Ő már tudja.

Az utókor majd később írott műveiből értesül a weimari titkos tanácsos úr velencei újjászületéséről.

*Épp olyan itt ez a gondola, mint ingó, puha bölcső,
s mint a koporsó, lásd, rajta a fülke olyan.
Így is van: bölcső s a koporsó közt lebegünk el
gondtalanul a Canale Grandén, az életen át.*

JÁSZ ATTILA

Léptékvesztés

*egy napon, mikor a keresztesek végleg hazatérnek
és csatáik már nem az ő lépteik szentségeiktől
mentes csillag-porukban
elvékonyodó emlékek egy busz ablakán
akár egy „fauni délután” ficáncol vas-álarcomon
szemem még visszatükrözi nem-létező léptüket —
a test elvékonyul — majd áttöri elmúlt és el-
jövendő arcomat*